

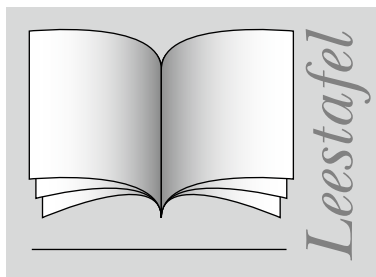
Samenvatting

Verzorgenden willen vaak niets liever dan goede zorg geven aan de kwetsbare ouderen met dementie die aan hun zorgen zijn toevertrouwd. Naast alle goede zorg blijkt de dagelijkse praktijk ook weerbarstig en wordt ook (onbedoeld) leed toegevoegd door zorghandelingen. Wat helpt hen om in complexe zorgsituaties hun benadering en handelen af te stemmen op de unieke patiënt met zijn/haar specifieke behoeften op dat moment? In het artikel wordt de uit de presentietheorie afgeleide *relationele afstemming* geïntroduceerd, in combinatie met de methode Video Interactie Begeleiding. Gelukte relationele afstemming doet zowel de kwetsbare oudere als de verzorger goed.

Trefwoorden: *dementie, presentie, VIO: Video Interventie in de Ouderenzorg*

Summary

Professional caregivers usually desire nothing better than to provide excellent care to their vulnerable, elderly patients with dementia. However, the reality is that it is also possible that caregivers unintentionally inflict suffering through their approach to and actions around a particular patient with his/her unique needs at that particular moment. In such cases it is good to know what is helpful to them to fine-tune these complicated care situations and to improve daily care? To this purpose *relational fine-tuning*, a concept derived from the Presence-approach, is introduced in this article in combination with the use of Video Interaction Supervision. Successful relational fine-tuning benefits vulnerable older patients as well as caregivers.

Verlaan T en Coole M de (red.), m.m.v. Bakkerode H en Mercken C, *Ouder worden in de 21ste eeuw. Interviews, artikelen en columns uit Gerōn, tijdschrift over ouder worden en samenleving*. Amsterdam: Uitgeverij SWP, 2012. 232 blz. ISBN: 978-90-8850-284-2. Prijs: € 21,50.

Deze bundel behandelt een waaier van 15 deelthema's van het thema ouder worden en samenleving, uit het publieke domein en uit het privéleven: participatie, economie, glo-

balisering aan de ene kant en aan de andere kant levensvragen, dood en relaties. Elk thema krijgt steeds een interview met een bekende Nederlander, Erica Terpstra, Jacobine Geel of Herman van Veen, een artikel van een wetenschapper, Dorly Deeg, Frits de Lange of Rudi Westendorp en tot besluit een column van Christina Mercken of een enkele keer van Joep Dohmen.

Een geslaagde formule. Er zitten verrassende teksten bij. André Krouwel licht de verkiezings-programma's van 2010 door, op aandacht voor onderwerpen die ouderen raken en ouderenvriendelijkheid. In beide opzichten winnen de linkse partijen PvdA, SP en Groen Links. Joep Dohmen is onontkoombaar bang voor de dood. Christina Mercken ergert zich eraan dat succesvol ouder worden per se participatie inhoudt en

behoud van zelfstandigheid. Ben je mislukt als je zorgbehoevend bent? vraagt zij zich af. Het hoogtepunt is de bijdrage van Paul Schnabel, die het cliché weerspreekt dat wij gemiddeld ouder worden en "dus" langer gezond zijn. Dit komt zo mooi uit ter rechtvaardiging van de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd dat onderbouwing niet nodig lijkt. Maar het is gewoon niet waar. We leven minder gezond (denk aan de toename van obesitas) en de stijgende gemiddelde levensverwachting is te danken aan het langer leven van chronisch zieke ouderen. Hierover zouden mijns inziens voortdurend ingezonden brieven in de kranten moeten staan. Origineel en relevant blad, dat *Gerōn*.

Carla Bal